

Blåskjegg

Det var en gang en mann som eide flotte hus og gårder, servise i gull og sølv, broderte møbler og gullforgylte vogner. Men den stakkars mannen hadde blått skjegg, og dette gjorde ham så avskyelig og skremmende at hver en kvinne og hver en jente løp av gårde bare ved synet av ham.

Blant naboene hans var det en frue av høy rang som hadde to overmåte vakre døtre. Han spurte om å få en av dem til kone, og overlot til deres mor å bestemme hvem hun skulle by ham. Men begge jentene var imot, og hans tilbud gikk fra den ene til den andre, ingen av dem fikk seg til å takke ja til en forlovelse med en mann med blått skjegg. En annen grunn til deres motvilje var at han tidligere hadde vært gift med flere koner, og ingen visste hva som hadde skjedd med dem.

For at de skulle bli bedre kjent, inviterte Blåskjegg de to jentene, deres mor, og tre eller fire av deres beste venner, til selskap med flere unge menn fra nabolaget, på en av hans herregårder. Her var de hele åtte dager, og i løpet av oppholdet var det runde på runde med piknikker, ekspedisjoner med jakt og fiske, dans, middager og lunsjer; og de sov ikke et sekund, men tilbrakte nettene med å spille hverandre vennlige puss. Kort forklart var alt så hyggelig at den yngste datteren begynte å tenke at skjegget til husets herre ikke var så blått allikevel, og at han var en svært fornøyet mann. Bryllupet fant sted så snart de vendte tilbake til byen.

I slutten av måneden fortalte Blåskjegg sin kone at på grunn av noen viktige forretninger, måtte han dra av gårde til en fjern del av landet, og der måtte han være i minst seks uker. Han ba henne more seg i hans fravær, og foreslo at hun skulle invitere noen av sine venner, og hvis hun ønsket kunne hun ta dem med seg ut på landet. Det var svært viktig for ham at hun skulle more seg skikkelig.

«Her er nøklene til de to store lagerrommene», sa han, «og her er den som låser opp serviset i sølv og gull – det som vi ikke bruker daglig. Denne nøkkelen er til kistene hvor gullet og sølvet mitt er, denne er til skrinene med alle juvelene mine. Og her har du hovednøkkelen som gir deg adgang til alle leilighetene. Når det gjelder denne lille nøkkelen, er den til et lite rom i enden av den lange passasjen i nederste etasje. Du kan åpne alt og gå alle steder, men jeg forbyr deg å gå inn i det lille rommet. Dette forbudet mener jeg så alvorlig, at skulle du åpne døren, vil jeg bli så sint at det ikke er grenser for hva jeg kan gjøre.»

Hun lovet å følge alle disse instruksjonene, og etter å ha omfavnet henne, gikk Blåskjegg inn i vognen sin og dro av gårde på sin reise.

Naboene og vennene hennes ventet ikke til de ble invitert med å komme til den unge bruden, så stor var deres iver etter å se all den prakten som var i huset hennes. De hadde ikke våget å komme mens hennes ektemann var der, for hans blåe skjegg skremte dem. De var der på et øyeblikk, og løp inn og ut av rommene, skapene og garderobene, det ene flottere enn det andre. Til slutt gikk de opp til soveværelsene, og der holdt de ikke opp med å beundre overdådigheten og elegansen til billedvevene, sengene, sofaene, skapene,

bordene og hyllene. Der var det speil hvor de kunne se seg selv fra topp til tå, noen med rammer av rent glass, andre med rammer av sølv, og forgylt og lakket, det var de ypperligste og vakreste ting de noen gang hadde sett. De pratet og gjentok hele tiden hvor misunnelige de var på sin venns store lykke. Men hun derimot, hadde lite moro ved synet av all rikdommen, og grunnen til det var at hun så fryktelig gjerne ville dra og sjekke det lille rommet i nederste etasje.

Hun ble så grepet av nysgjerrighet, at uten å tenke på hvor uhøflig det var å forlate sine gjester, løp hun ned en trappeoppgang, så hurtig at to eller tre ganger brakk hun nesten nakken, og snart nådde hun døren til det lille rommet. Der ventet hun en stund, og tenkte på forbudet som hennes ektemann hadde gitt, og reflekterte over smerten hun kunne forårsake med sin ulydighet. Men fristelsen var så stor at hun kunne ikke overvinne den. Hun tok den lille nøkkelen, og med skjelvende hånd åpnet hun døren til rommet.

Til å begynne med så hun ikke noe, for vinduene var lukket, men etter noen øyeblikk oppfattet hun i mørket at gulvet var totalt dekket av levret blod, og i blodet så hun refleksjonen av flere døde kvinner som hang langs veggene. (Dette var alle konene til Blåskjegg, som han hadde drept en etter en.)

Hun trodde hun skulle dø av frykt, og nøkkelen til rommet, som hun akkurat hadde tatt ut av låsen, falt ut av hånden hennes.

Da hun kom til seg selv igjen, plukket hun nøkkelen opp, låste døren og gikk opp til sitt værelse for å samle seg litt. Men det klarte hun ikke, hun var alt for rystet i sitt sinn. Så la hun merke til at nøkkelen til det lille rommet var flekket med blod. Hun tørket den to eller tre ganger, men blodet ville ikke gå bort. Hun vasket den nøye, og gned den til og med med sand og grus. Blodet ble værende. For nøkkelen var forhekset, og det fantes ingen måte å gjøre den helt ren på. Når blodet ble fjernet på den ene siden, kom det bare frem igjen på den andre.

Blåskjegg vendte tilbake fra sin reise samme kvelden. Han hadde mottatt noen brev på veien, sa han, hvor han fikk vite at forretningene han hadde dratt for, allerede var blitt løst til hans fordel. Hans kone gjorde alt hun kunne for å få det til å virke som hun var overlykkelig over hans snare hjemkomst.

På morgenen krevde han å få nøklene. Hun gav dem til ham, men hånden skalv slik at han straks skjønnte hva som hadde skjedd.

«Hvordan har det seg», sa han til henne, «at nøkkelen til det lille rommet ikke er sammen med de andre?»

«Jeg må ha glemt den oppe på bordet mitt», sa hun.

«Bring den straks hit til meg», sa Blåskjegg.

Etter mange forsinkelser måtte hun til slutt hente nøkkelen. Blåskjegg undersøkte den, og sa til sin kone:

«Hvorfor er det blod på denne nøkkelen?»

«Det vet jeg ikke», svarte den stakkars kvinnen, blekere enn døden.

«Du vet ikke!?» utbrøt Blåskjegg. «Jeg vet det nok. Du ønsket å gå inn i det lille rommet! Vel, frue, nå skal du inn og ta din plass blant kvinnene du har sett der.»

Hun kastet seg ned for sin manns føtter, hun gråt og ba ham om tilgivelse for sin ulydighet, med alle tegn på sann omvendelse. Hun kunne ha myknet en stein i all sin skjønnhet og nød, men Blåskjegg hadde et hjerte hardere enn noen stein.

«Du må dø, frue», sa han, «og det straks!»

«Siden jeg må dø», svarte hun, og stirret på ham med øyne som var våte av tårer, «gi meg litt tid til å be mine siste bønner.»

«Jeg gir den en kvart time», svarte Blåskjegg, «men ikke et øyeblikk lenger.»

Da den stakkars jenta var alene, kalte hun til seg sin søster, og sa:

«Søster Anna» – for det var hennes navn – «jeg ber deg, gå til toppen av tårnet, og se om ikke brødrene mine er på vei. De lovet at de skulle komme å besøke meg i dag. Hvis du ser dem, gi tegn at de må skynde seg.»

Søster Anna gikk til toppen av tårnet, og den stakkars ulykkelige jenta spurte henne fra tid til annen:

«Anna, søster Anna, ser du noen komme?»

Og søster Anna svarte:

«Jeg ser ikke annet enn solen i støvet og gresset som grønnes.»

Snart tok Blåskjegg frem en stor sabel, og ropte av full hals:

«Kom ned straks, ellers kommer jeg opp!»

«Å vær så snill, bare et lite øyeblikk til», ropte hans kone.

I samme øyeblikk spurte hun stille i sin gråt:

«Anna, søster Anna, ser du noen komme?»

«Jeg ser ikke annet enn solen i støvet og gresset som grønnes.»

«Kom ned straks, sier jeg!» ropte Blåskjegg. «Ellers kommer jeg opp!»

«Jeg kommer», svarte hans kone.

Så spurte hun:

«Anna, søster Anna, ser du noen komme?»

Søster Anna svarte: «Jeg ser en stor støvsky som kommer denne veien.»

«Er det brødrene mine?»

«Akk nei, søster. Det er bare en flokk sauer.»

«Nekter du å komme ned!?» brølte Blåskjegg.

«Bare et lite øyeblikk til» ropte hans kone.

Enda en gang spurte hun gråtende:

«Anna, søster Anna, ser du noen komme?»

Søsteren hennes svarte: «Jeg ser to ryttere som kommer denne veien, men de er fortsatt langt borte... Herren være lovet» utbrøt hun etter et øyeblikk. «Det er mine brødre... Jeg gjør alt jeg kan for å vise at de må skynde seg.»

Blåskjegg sendte ut så kraftig et rop at hele huset ristet. Den stakkars konen gikk ned og kastet seg for hans føtter, helt oppløst i tårer.

«Det hjelper deg ikke», sa Blåskjegg, «du må dø.»

Med den ene hånden grep han henne etter håret, og med den andre løftet han sabelen opp. Han skulle til å kutte av henne hodet.

Den stakkars kvinnen snudde seg rundt, satte sitt døende blikk på ham, og ba om et lite øyeblikk til å samle

sine tanker.

«Nei! Nei!» skrek han. «Overgi din sjel til Himmelen.» Og han løftet sin arm –

I det øyeblikket kom det et så stort bank på porten at Blåskjegg frøs. Porten ble åpnet, og to ryttere fór inn, trakk sine sverd og red rett mot Blåskjegg. Denne gjenkjente dem som brødrene til sin kone – den ene var en kavalerist og den andre var en musketer – og straks flyktet han i et forsøk på å rømme. Men de to brødrene var så nære at de nådde ham før han hadde tatt sine første steg. De sendte sine sverd inn i kroppen hans, og han falt død om. Den stakkars kvinnen var nesten like død som sin ektemann, og hadde ikke styrke til å reise seg og omfavne sine brødre.

Det viste seg at Blåskjegg ikke hadde noen arving, og følgelig ble hans kone eier av all hans rikdom. Hun bruke en del til å ordne bryllup mellom sin søster Anna og en ung herremann hennes søster lenge hadde vært forelsket i, og en annen del til å gjøre begge sine brødre til kapteiner. Resten ble medgift til hennes eget bryllup med en svært verdig mann, som fordrev fra hennes sinn alle minnene om de onde dagene hun hadde tilbrakt med Blåskjegg.

Lastet fra:

EventyrForAlle.no

Fransk folkeeventyr samlet av Charles Perrault. (Offentlig eiendom - public domain)

Original tittel: La Barbe Bleüe

Norsk oversettelse: Karl-Robert Rønning

Basert på:

- Engelske oversettelsen "Blue Beard" av Alfred Edwin Johnson fra [Old time stories, 1921 \(en.wikisource.org\)](http://Oldtimestories.1921.en.wikisource.org) (Offentlig eiendom - public domain)
- Franske originalteksten fra [Histoires ou Contes du temps passé, 1697 \(fr.wikisource.org\)](http://HistoiresouContesdutempspassé.1697.fr.wikisource.org) (Offentlig eiendom - public domain)

Dette verket er lisensiert under følgende Creative Commons lisens: Navngivelse-DelPåSammeVilkår 4.0 Internasjonal. For å se en kopi av denne lisensen, besøk <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>.

Illustratør: Gustave Doré (1832-1883)

Kilde: [Les contes de Perrault, 1862 \(gallica.bnf.fr\)](http://LescontesdePerrault.1862.gallica.bnf.fr)

Dette arbeidet er fri for kjente opphavsrettsrestriksjoner.